

Iz Rusije.

KERENSKI SE BO PRIDRUŽIL KONGRESU. — STORIL BO VSE, DA OHRANI REPUBLIKO. — LENIN V PETROGRADU. — KORNILOV JE PATRIOT. — ALEKSIJEV JE ODSTOPIL, KER SO RAVNALI S KORNILOVOM KOT UPORNIKOM. — SODIŠČE NE IZOBRAŽENIH VOJAKOV NE MORE BITI PRAVIČNO. — NE BO VSTRELJEN. — RASTOČA MOČ BOLJŠEVIKOV. — ZAHTEVE DELAVCEV.

London, 28. septembra. — Zunanje ministrstvo angleške vlade je sinoči z veliko napetostjo pričakovalo poročil iz Rusije, da bi posiljal kak žarek luči v kongres, ki je pričel v sredo svojaasedanja. Iz prvih poročil se razvidi, da se pred soboto ne bo sklenilo nič važnega, toda zagotavlja se, da je od kongresa odvisno, ali ostane republika, ali pa se bo cela stavba razrušila v prah.

Potem ko se je Kerenski vrnil v Petrograd, je odbor petih, ki dejansko predstavljajo rusko vlado, sklenil, da je najbolje, da njih šef Kerenski stopi pred kongres.

Najbrže bodeta Kerenski in general Verkovski v soboto skupno prisostvovala seji. Ako pa prisostvujeta seji, s tem se ni rečeno, da vlada priznava avtoriteto kongresa.

Danes se je razširila govorica, da je zunanji minister Tereščenko resigniral; iz Rusije pa prihaja poročilo, da se je vdeležil seje petih. Petrogradski listi so prinesli vest, da je resigniral.

Vzmenirljiva vest pa prihaja, da je vodja ekstremistov Nikolaj Leni; prišel iz Finske v glavno mesto in da ne namerava ne vlada, ne Kerenski nanj položiti roko.

Vsa znamenja kažejo, da moč boljševikov vedno raste. Predsednik moskovskih delavskih in vojaških delegatov je resigniral, ker so boljševiki v svetu dobili preveliko moč.

Navzlic zmešnjavam vlada mirno nadaljuje z reformami. Naučni minister je uredil pouk v baltičkih provincah; kazenski oddelek je izdal naredbe za vzgojo in poboljšanje mladih zločincev; finančni minister je izdal naredbi za dolgo pričakovani sladkorni monopol, po katerem bo sama vlada imela pravico uvažati, izvažati in prodajati sladkor.

Nek Amerikance, ki je živel 10 let po raznih evropskih glavnih mestih, se je ravnokar vrnil iz Petrograda v Stockholm in je slikal ruske razmere v zelo temnih barvah.

— Tam ni bojevitega duha, — je rekel, — razum med kozaki in Kavkazi, pa še ti omahujejo. Nek kavkaski polkovnik mi je rekel: — V Rusiji ni več bojevnikov, razum nas, ki nismo Rusi, hvala Bogu, temveč Kavkazi in mohamedanci!

Mesta v notranjosti dežele so napolnjena z vojniki, ki se branijo iti na bojišče. Mladi Rusi iz boljših rodov hodijo po petrogradskih ulicah in iščejo mladih ljudi, ki bi bili voljni postati častniki. Odkar so vojaki pomorili toliko častnikov, nikdo neče več prevzeti častniške službe.

Kornilov slučaj bo igral v kongresu zelo vlogo. Kakor piše "Ruskoe Slovo", da je general Aleksijev izjavil, da je zato odstopil kot šef generalnega štaba, ker ni bil zadovoljen z Kornilovim ravnanjem kot upornikom.

Aleksijev je rekel, da Kornilov ni pustolovec, temveč pravi ruski patriot, ki ni hotel vpeljati discipline s terorizmom, temveč z razumom. Vojaško revolucionarno sodišče neizobraženih vojakov ne more jamčiti za pravično obravnavo.

Dasiravno se Aleksijev boji, vendar javnost ne misli, da bo Kornilov vstreljen.

"Rječ" imenuje ta slučaj "drugo Dreyfusjudo". Stockholm, 28. septembra. — Nek potnik, ki je bil šest tednov v Petrogradu, pripoveduje o žalostnih razmerah v Rusiji sledeče:

— Brez števila je poročil o nepokorščini čet in raznih zločinih. Železnice vozijo na več krajih in posebno v južni Rusiji. Toda voznja ni varna, kajti vojaki ropajo vlake, pokradejo prtljago ter slabo ravnaajo in celo morijo take, ki se zoprtavijo.

Sedel sem v vojnem uradu, ko je prišlo poročilo o umoru sto častnikov v Viborgu. Pravili so, da je izgotovljeno povelje, da se izženejo častniki iz Tammorforsa.

Listi v Helsingforsu vsak dan prinašajo vesti o morjenju častnikov. Vlada ni storila v tem mnogo več, kot da je objavila, da bo zadevo preiskala.

Boljševiki dobivajo v Petrogradu nadoblast in njihova moč v Moskvi raste. Prerokujem, da bo padla v njihove roke vsa oblast. Bojim se, da bo Rusija odpadla kot vojni faktor in za Ameriko bo eno breme več.

Kako je vlada brez moči, se razvidi iz tega, ko je dala odpeljati nekatere "erne moči" iz Petrograda, so jih boljševiki v Viborgu vzeli iz vlaka in so jih poslali nazaj v Petrograd in vlada ni zahtevala njihovega odgona.

Vlada je molčala, ko so boljševiki z veliko demonstracijo pred vojnim ministrstvom kazali veselje nad padcem Rige.

Taka dejstva, vedno in hitro menjavanje vlade v obliki, obliki in politiki, jasno kažejo resno rusko situacijo. Ko je Kornilov poslal svoj ultimatum, je vehka večina

Boji v Flandriji.

Težki topovi pri Ypresu. — Angleži zavzeli nemške pozicije. — V Argonih so bili Nemci tepeni.

London, Anglija, 28. septembra. — Uradno poročilo feldmaršala Haigja: —

Včeraj proti večeru so Nemci zopet vzpizorili ljut protinapad na angleške postojanke pri Zonnebeke, toda sovražnik je bil odbit s strojnimi puškami in artilerijo. — Južno od Tower Hamlets in polgouskega gozda smo prepodili sovražnika iz postojank, ki so bile poleg naših.

Vjeli ali pobili smo mnogo Nemcev, ko smo sinoči vzpizorili zelo uspešen napad jugozapadno od Cheriša.

Južno od Lensa je bila sinoči artilerija zelo živahna.

V četrtak so zrakoplovci metali bombe na zrakoplovno postajo pri Gontrode in na železniško postajo v Rumbekke, Meunin, Wewelghem in Ledeghem.

Mnogo nemških letal je bilo uničenih, mnogo pa poškodovanih.

Pariz, Francija, 28. septembra. — Ob Aisni so Nemci vzpizorili več napadov in še posebno pri Panteon, južno od La Royere ter na zakope severozapadno od Courcy. Vsi ti napadi pa so bili odbiti.

V Argonih pri Four de Paris, severozapadno od Tahure in zapadno od Navarina sovražnik pri svojih napadih ni uspel, temveč je bil vsled artilerijskega ognja prisiljen umakniti se.

Na obeh straneh Mosele pri hribu št. 304 so bili ponoči hudi artilerijski boji.

Sinoči so tudi francoski letalci metali bombe na letališča in na več železniških postaj.

Berlin, Nemčija, 28. septembra. — Nemško uradno poročilo: —

Na flandersem bojišču artilerijski boji naraščajo. Proti poljedevu je bil artilerijski ogenj koncentriran na Ypres. Angleži so severozapadno od Frezenberga in Mening prišli prodirati pa vedno so bili v bajonetnih bojih preganjeni.

Ob čisti Ypres-Passehendaele imajo Angleži pred našo črto še vedno nekatere kraje zasedene.

Himen.

Danes se je poročila v cerkvi sv. Matije v Ridgewood, L. I. gde. Mini Remsova, hčerka obceznega in spoštovanega rojaka g. Jos. Remsa, z g. Thomas Quick iz Port Jervis, N. Y.

Gde. Remsova je bila večletna članica slovenskega pevskega društva "Slavec", ki ji je sinoči pridobil lepo podoknico in ji poklonil v priznanje njenih zaslug za "Slavec" lep šopek.

Novoporočencema iskreno čestitamo.

Plesalka mora umreti.

Pariz, Francija, 28. septembra. — Nizozemska plesalka Marta Hari bo morala umreti kot špijona. — Nemcem je izdala tajnosti tankov, ki so se prvič rabili proti Nemcem v bitki ob Sommi. Vložila je prihtebo na najvišje sodišče, ki pa je prihtebo zavrnilo in potrdilo smrti na obsojbo vojaškega sodišča. Pozna se kot plesalka po vseh evropskih večjih mestih.

na kazala nad tem svoje veselje in celo nekateri možje pri vladi so mi izdali skrivno upanje, da bo Kornilov prišel v Petrograd. Ko so ameriški in angleški listi prinesli poročila o zadovoljstvu, ker se je izjavila Kornilova resolucija, so se samo smejali, ker so prepričani, da le Kornilov može rešiti Rusijo.

Municipijska tovarna v Nižjem Novgorodu je zaprla svoja vrata, ker ni mogla vstreti previsokim delavskim zahtevam. Oboroženi delavci vedno stražijo podjetnike in delavski odbori neprenehoma izdelujejo načrte za delavske plače. Noben delavec ne sme biti sprejet, ali pa odslovljen brez dovoljenja delavskega odbora.

Delavci, ki so v Petrogradu zlagali les z ladij, so v enodnevni stavki dosegli povišanje plače od 43 na 52 rubljev na dan.

Sprevodniki in vratarji na finskih železnica ne marajo sprejemati ruskega denarja. Videl sem štiri bankeve po en rubelj in tri po tri rublje, ki so nosili iste serijske številke.

Posojilo za svobodo.

DRUGO POSOJILLO SVOBODE BO NAJBREŽ ZNAŠALO 4 MILIJARDE DOLARJEV. — KONEC PRISPEVANJA ZA DRUGO POSOJILLO SVOBODE BO DNE 27. OKTOBRA TEKOČEGA LETA.

Washington, D. C., 28. septembra. — Zakadniški tajnik McAdoo je danes uradno objavil, da je razpisano novo posojilo svobode.

Znesek posojila znaša \$3,000,000,000 ali tri tisoč milijonov ali več.

Obveznice so plačljive v 25 letih, vendar pa jih more državni blaginčar po svojem prevdarku izmenjati v teku desetih let.

Obveznice se bo prodajalo v obveznicah po \$50.00 ali vsakih svotah, katere je mogoče pomnožiti za \$50.

Obresti znašajo po 4 odstotke.

Te obresti so plačljive dne 15. novembra in 15. maja vsakega leta.

Pri nakupu drugega posojila svobode se plača 2 odstotka takoj, ko se vložijo prošnje, nadalje 18 odstotkov dne 15. novembra in 40 odstotkov dne 15. januarja l. 1918.

Posojilo bo predloženo občinstvu v podpisovanje dne 1. oktobra tekočega leta.

Rojake po širni Ameriki opozarjamo, naj se v največjem številu vdeležijo podpisovanja za to novo "Posojilo svobode".

Čimveč bo imela Amerika na razpolago, temveč tudi za njene zaveznike v Evropi, ki so žrtvovali vse, da se otresejo nemškega upliva.

Pri tem imamo v mislih Francijo, ki je skoro izkrmavala, in Belgijo, ki je postala žrtev nenasične nemške politike ekspanzivnosti.

Vsak, kdor prispeva za drugo "Posojilo svobode", prispeva k rešitvi svojega lastnega naroda, kajti Amerika je dala po svojem predsedniku Wilsonu trdno obljubo, da bo pri končnem sklepanju miru upoštevala pravice tudi najmanjših narodov v Evropi.

Naš narod je potreben svobode ter jo tudi v polni meri zasluži.

Do svobode pa vodi pot edinole preko Amerike, to je preko Združenih držav, kajti slednje so najbolj pomembne izmed vseh držav, kar jih je v vojni.

Rojaki v Združenih državah pa ne morejo na boljši način pokazati svojega domoljublja kot s tem, da po svoji moči prispevajo k ravno razglašenemu drugemu "Posojilu svobode".

Iz rajstaga.

Člani zveznega sveta in državni zbor. — Kaj je sklenil in določil odbor? — Razne interpelacije.

Amsterdam, Nizozemsko, 28. septembra. — Danes se je vršila zelo značilna seja ustavnega odbora zveznega sveta. Njegovi člani so z veliko večino ovrgli določbo, da ne smejo biti člani zveznega sveta člani državnega zbora. Tako je zatem se je zborovanje prelo žilo.

Glavni odbor je večeraj dolgo časa razpravljal, če naj se sprejme predlog glede osnivanja urada državnega kancelarja.

Državni kancelar Michaelis je zelo hvalil papežovo poslanico, češ, da je navdana z naravno resnobo, ljubeznijo do pravice in do prave nevtiralnosti. Pristavil je, da ni o vsem tem niti govora v poslanici predsednika Wilsona.

Po njegovem mnenju ne smejo se centralni zavezniki pojasniti svojih vojnih ciljev. Taka pojasnitev bi zelo škodovala njihovim lastnim interesom in bi povzročila preveliko razburjenje.

Velika povodenj na Kitajskem.

Peking, Kitajsko, 27. septembra. — Mesto Tientsin je v nevarnosti, da ga poruši voda. Mesto je preplavljeno in voda rapidno narašča. Pod vodo je vsa velika planjava jugovzhodno od Pekinga. Čenjo, da je milijon Kitajcev brez strehe.

Jezove ob Tientsin-Yanking železnici so prebili, da more voda odteči.

Voda iz reke Hoangho je porušila veliki kanal na več mestih.

Nasipe, ki varujejo Tientsin utrjujejo, toda položaj je obupen, ker so vse reke province Čili prestopile begrove in voda išče izhoda v morje.

Roosevelt napada La Folletteja.

St. Paul, Minn., 28. septembra. — Danes je Teodor Roosevelt govoril na istem prostoru, na katerem je pred nekaj dnevi senator La Follette kritiziral Združene države zaradi vstopa v vojno. Roosevelt je rekel, da bi rad poslal La Folletteja in "njegove Hune" v Nemčijo kot "darilo za kajzerja".

Hine je imenoval tudi senatorja Gronna iz North Dakote in kongresnika Lundena iz Minnesote. O La Folletteju je še rekel: "Največji sovražnik demokracije v Združenih državah je senator La Follette."

Nesreča na morju.

Petrograd, Rusija, 28. sept. — Oficielno se poroča, da je naletel veliki ruski rušilec "Ohtonik" v Vzhodnem morju na mino. — Na krku je bilo sto mož. Devetdeset jih je utonilo, ostali so se pa rešili.

Nemško časopisje.

Kodanj, Dansko, 28. septembra. — Vsled odredbe vojaških oblasti mora prenehati izhajati vsenemški list "Deutsche Zeitung" v Berlinu; pod strogo cenzuro pa je postavljen socialistični list "Socialistische Volkswacht" v Danzigu. Še nikdar niso bili nemški politični listi pod tako strogo vojaško cenzuro, kot ravno sedaj.

Značilno odkritje.

RAZKRITJA GLEDE ZAROTE IN USTAJE KORNILOVA. — NEMCI SO BAJE PRIPRAVLJALI OFENZIVO NA CELI FRONTI. — GLASI SE, DA BODO LE SOVRAŽNIKI KORNILOVA ODLOČEVALI GLEDE NJEGOVE USODE.

Petrograd, 28. septembra. — V "Novaja Žizn" je bil priobčen članek, kateri je posnet po nekem listu v Mohilevu in ki vsebuje zadnje armadno povelje generala Kornilova, ko je bil slednji še vrhovni poveljnik ruske armade. To armadno povelje kaže, da je bil Kornilov prisiljen pričeti ustajo v namenu, da prepreči nemške načrte.

V armadnem povelju se glasi, da so nemški agenti vzpizorili veliki požar v Kazanu, da so porabili Nemci milijone rubljev za razorganizacijo dela v ruskih premogovnikih in da so Nemci nameravali vzpizoriti splošno ofenzivo na celi ruski fronti z namenom, da dosežejo splošno umikanje cele ruske armade.

Nemci so nameravali spustiti v zrak mostove preko Dnjepra in Volge ter so tudi organizirali gibanje maksimalistov v Petrogradu.

V članku se glasi nadalje, da je imel general Kornilov dosti vzroka domnevati izdajo med neodgovornimi ruskiimi organizacijami, ki so se nahajale vse v nemški službi.

Vsled tega in v prepričanju, da pomeni to edino rešitev domovine, je vzpizoril baje Kornilov svojo ustajo proti provizorični vladi. Bil je baje prepričan, da so prišli v Petrograd na površje neodgovorni elementi, s čemur je prišla domovina na rob propada.

Stockholm, 28. septembra. — Vojno sodišče, ki ima odločiti o usodi generala Kornilova, bo najbrž končalo svoj sklep z žaloigro.

Kornilova bodo sodili oni, vsled kojih je bila armada podrejena civilni kontroli, vsled česar je bil general Kornilov prisiljen vzpizoriti ustajo. Možje, ki stoje pod vlado Sovjeta, to je sveta delegatov delavcev in vojakov, bodo tvorili vojno sodišče, ki bodo sodili glede prejšnjega vrhovnega poveljnika ruske armade.

Upliva Sovjeta se je bal Kornilov, kajti vsled tega upliva je izgubljala disciplina v ruski armadi, in on — vojak in borilec, ni mogel razumeti tega propada discipline. Sovjeti pa je vedno sovražil Kornilova.

Eden glavnih vzrokov, zakaj je vzpizoril Kornilov svojo ustajo, da strmoglavil sedanjo rusko provizorično vlado, je bilo imenovanje 30 komisarjev od strani ministrskega predsednika Kerenskija, ki so odšli na fronto ter imeli večje polnomoci kot pa vsi generali ruskih armad. Komisarji so bili vsi civilisti ter v večini slučajev politiki.

Ti komisarji so varovali vojake proti višjim armadnim poveljnikom. Ruski častniki so jih brez izjeme nazivali "špijone Kerenskija". Armadni poveljniki pa so morali podrediti svoje načrte poveljem teh komisarjev.

Pri neki armadi je bil komisar Korenskijev nečak. On je imel končno besedo glede vseh gibanj čet. Živel je kot baron in je imel vedno na razpolago avtomobil. Čutil je svojo moč ter jo je tudi izvajal. V vsakem slučaju pa je varoval vojake napram častnikom.

Kornilov je videl, kako deluje ta sistem. Ker je bil vojak, je izprevidel, da je nemogoče voditi tako armado, tako stvoreno in tako kontrolirano. Mislil si je vsled tega, da bi ne mogla taka armada nikdar zavarovati nove itusije pred njenimi sovražniki.

Vsled tega je pričel Kornilov svojo ustajo. Njegova ideja je bila rešiti narod in deželo pred popolnim porazom. Pisee tega članka je bil v Petrogradu tekom tega razvoja ter zamore svedočiti o neresničnosti vseh poročil. L. A. Fera so poslali v svet proti Kornilovu. Nasprotno se pa poroča, da se je ves Petrograd veselil, ko se je približal Kornilov mestu.

Tuji v Petrogradu so vsi vedeli, da ne more Kornilov zpet ustanoviti carstva. Mislili pa so, da more predstavljati on ono železno roko, ki naj bi izposlovala stvari demokracije končno zmago.

(Poročilo, ki smo ga priobčili, prihaja iz lista, o katerem se je poročalo, da zagovarja nemške interese, in iz izjavanj, katera smo posneli iz tega lista, je naravnost razvidno, da ima Nemčija svoj največji interes pri tem, da ostanejo zmedene razmere v Rusiji trajne.)

Nočemo se dotakniti časti in ugleda generala Kornilova, a mislimo vendar, da je stvar Rusov samih odločiti, kaj je prav in kaj ni prav. Nemci imajo svoj največji interes, da ostanejo razmere v Rusiji trajno zmedene in nemško-navdahnjeni listi zasledujejo vsled tega z največjo pozornostjo stvari, ki se dogajajo v Rusiji. Ustajo Kornilva, notranji spor, napredovanje boljševikov, številne dezertacije — vse je to voda na nemški mlin in pred vsem na mlin kajzerja. Rusija je dosti pametna — in je dokazala v zadnjem času — da si določa sama svojo usodo in pri tem določenju ne potrebuje nikakih tujcev, ki ne poznajo Rusije razen s strani ameriških Židov, ki so postali v zadnjem času skoro merodajen činitelj v našem javnem življenju. (Op. ur.)

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily)
Owned and published by the
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation in U.S.A.)

FRANK RAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list na Ameriko	Za celo leto za mesto New York	\$5.00
In Canada	Za pol leta za mesto New York	3.00
Za pol leta	Za četrt leta za mesto New York	1.50
Za četrt leta	Za inozemstvo za celo leto	6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$3.50.

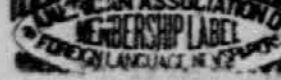
Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebni se ne priobčujejo.
Denar naj se blagoviti pošilja po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje imenilo nameni, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City

Telephone: 2876 Cortlandt

Aretacija Nemcev.

—000—

Aretacija sovražnih inozemcev v New Yorku se lahko smatra kot dokaz, da se še vedno vrše intrige, ki jih je započela nemška vlada v tej deželi še dolgo pred časom, ko je bila napovedana vojna.

Poslanik Bernstorff je zapustil Združene države dne 14. februarja tekočega leta, vojna Nemčiji je bila pa napovedana dne 6. aprila.

Obehem z odobrenjem otvoritve sovražnosti proti Nemčiji je izdal predsednik Wilson proklamacijo, v kateri pojasnjuje sovražnim inozemcem njih pravice in privilegije, a jih obenem svira, da imajo soglasno s postavlo svoje odgovornosti.

Če je postalo po preteku sedmih mesecev potrebno, da je bilo v enem mestu aretiralo toliko število ljudi, ki so zlorabljali gostoljubnost njim tuje države, potem si lahko mislimo, kako široko je bila in je še danes razpletena zarota med Nemei v Združenih državah.

Pristaši vlade, ki se ni ustavila pred nobenim nasilstvom že v času miru, so gotovo na sličen način nevarni v času vojne in vsled tega tudi nimajo nobene pravice pritoževati se nad strogostjo, s katero se nastopa proti njim.

Poleg navadnih zločinov so zakrivali sovražni inozemci še več drugih nesramnosti proti državi, ki jih je sprejela pod svoje okrilje.

Sovražni inozemci so, dobro podprti z denarjem kajzerja, veliko pripomogli, da se je ustvarilo opozicijo proti vojni v tej deželi in da se je dalo nemškemu narodu pretirano idejo o važnosti te ameriške opozicije proti vojni.

Ti privrženci Nemčije so vodili za nos tudi veliko število ameriških državljanov, kojih simpatije so bile na strani centralnih zaveznikov.

Razentega pa so direktno ali indirektno podpirali večino naših političnih pacifistov in anarhističnih demagogov.

Suhomlinov.

—000—

Kadar govorimo in sodimo o novi Rusiji, moramo vedno misliti na to, kar je storila z generalom Suhomlinovom, prejšnjim vojnim ministrom.

Bil je spoznan krivim izdaje in obsodili so ga na do smrtne ječe.

Z njegovo obsodbo je bila obsojena tudi kornpeija, ki nima para v svetovni zgodovini.

Izdaja in kornpeija generala Suhomlinova sta bili istega izvora.

Njegova izdaja je obstajala v izdajstvu ruske armade v roke nemških sovražnikov, ki so mu plačali za njegovo službo.

Dobival je nemški denar, da je pustil ruske čete v Galiciji brez provizij.

Dobival je nemški denar za blokado železnice.

Dobil je nemški denar, da je ustavil v Arhangelsku municijo, katero so poslali zavezniki Rusiji in s katero bi Rusija lahko izvojevala slavno zmago nad Avstrijo.

Dobival pa je nemški denar za izdajstva, ki so stala na stotine tisočev ruskih življenj.

Porota nove Rusije ga je spozbala krivim vseh teh stvari, a kljub temu ni zahtevala njegovega življenja.

Kakšna bi bila sodba ameriške porote v takem slučaju?

Dopisi.

—000—

Syracuse, N. Y.

Namenil sem se nekoliko opisi, kako je v armadi Strica Sam. Stiri mesece je, kar sem stopil v armado in ves čas sem tu v tem mestu. Sprvega par mesecev je najhujše, posebno pa se za nas, ker ne razumemo dobro angleško. Počasi pa se človek vsega privadi. Čisto se vsak dan čez noč znoji in soboto popoldne imamo pristo-

gumenta so šli že trije bataljoni in z njimi tudi moj prijatelj Joe Kotar, s katerim sva skupaj v armado stopila in bila ves čas skupaj pri eni kompaniji. Sedaj sem sam Slovenec; tukaj sem že vse vse preiskal, pa ne dobim nobenega, če pa je kateri, naj se mi oglasi.

Po mojem mišljenju bi bilo najbolje, da bi vsak slovenski vojak imel en dober list, ker s tem bi se mogli najti eden drugega. Najboljši je "Glas Naroda", ki nam prinaša dobre in poštene novice.

Za sedaj pa končam, ker se imam še mnogo učiti, pa drugi kraj kaj več. Pozdravim vse slovenske vojake v Strici Samovi armadi in na veselo svidenje!

Frank Košar,
Co. A, 78. Inf., Syracuse, N. Y.

Nogales, Ariz.

Že dolgo se nisem oglašil v enjenem listu "Glas Naroda". Morda so čitatelji mislili, da me je že slavni Vilh ujel, ali pa kakšna mehiška sešorita naučila lepe španščine. Temu pa ni tako, namreč razumem ni niso dopuščale; danes, 25. sept., pa je ravno dež in nam vojakom ni treba iti na naje.

Zadnje čase se je tudi pri nas veliko predruščilo, namreč večanju v orožju, posebno na baje net polagajo veliko važnost. Moderni boj zahteva modernega orožja in dobro izvežbanih mož. Sedaj so vadimo z bajoneto po angleškem načinu. Izvedeni pravijo, da imajo Angleži najbolje bojevanje z bajoneto, katerega so vpeljali tudi v ameriški armadi.

Drugo ravno toliko važno je, da se vojak nauči metati ročne granate in bombe. Kaj pomagajo vojakom bombe in granate, ako iste ne zna vržeti, da zadene, kar on hoče zadeti. Zato imamo vsak dan po eno uro vaje v metanju bomb in granat. Bombe so pripravljene v obliki baseball, samo da so malo večje in napolnjene s peskom. Težke so toliko, kakor bombe, katere rabijo na fronti. Granate so iz železa in približno en čevljev dolge; na koncu ima vsaka taka granata vrvice, za katero potem vojak zavrti po zraku tri ali pa štirikrat in potem izpusti v smer, kamor je namenjena. Na tak način lahko vrže veliko lažje, kakor brez vrvice. Mečemo jih iz enega jarka v drugega, kjer bi po naših mislih moral biti sovražnik.

Tudi v plezanju se mora vojak izuriti, da je sposoben za boj v Evropi. Za ta namen imamo kakšnih dvanajst čevljev visoko steno, na katero potem plezamo, in sicer eden pomaga drugemu; zadnji morajo seveda sami preko.

Zelo zanimivo je gledati častnike, kateri se tudi vsako jutro vadijo po eno uro na baje net, in sicer imajo lesene puške. Na koncu je pritrjeno nekoliko blaga, tako da ga ravno ne more raniti, akoravno dobi bolj težko. Imajo tudi na rokav visoke in težke rokavice, katere branijo roke, da mu nasprotnik ne pobere kože z nje.

Drugo potrebno vežbanje je v signalih, katere mora znati vsak vojak. Vežbanje z dvema malima zastavicama. Vsaka črka ima posebno znamenje in vojak, ki sprejema signale, bere ravno tako, kakor da bi imel pred seboj na papirju. Seveda vzame precej časa in truda, predno se vojak nauči signalov, in sicer tako, kakor prvo leto v šoli a, b, c itd. Na ta način je lahko v zvezi eden oddelek z drugim več milj.

Drugi način je tudi v obliki brzojava, samo da nima žice, signalni so pa vsi takozvani wig-wag ter se sprejemajo na pike in črte. Lahko se te vrste signali tudi porabijo v brzojavu z žico.

Tukaj so začeli graditi barake, kakor mi je znano, bo 65 stanovanj in v vsakem prostoru bo okoli 50 vojakov. Seveda bo veliko boljše, kadar bodo gotovi; mislim pa, da bomo do tedaj že kje drugje.

Dne 20. septembra smo imeli v mestu Nogales parado. Sem je namreč došel mehiški general Obregon, kateremu smo skazali vojaške časti. Na mednarodni cesti ga je pričakal 35. infaterijski polk. Ko je general stopil na ameriška tla, je zaigrala godba mehiške narodno himno. Pri tem so se vsi navzoči Mehikanci odkrili, ameriško vojaštvo pa je Obregonu dalo vojaški pozdrav. General Obregon je potem odpotoval v Washington, D. C.

Tukaj pri 35. pešpolku smo sedaj trije Slovenci. Seveda je težko najti ena drugega. Jaz sem mislil, da sem sam in bil bi tudi, ako me se bi našel vojak John Je-

ras. Mislim, da je še več rojakov tukaj. Ako kateri roak ve za naslov kakšnega slovenskega vojaka, naj mi blagovoli poslati njegovo naslov, ali naj opozori njega, ali pa naznani v "Glas Naroda". Mislim, da bo za danes dosti, drugič kaj več.

Pozdrav vsem zavednim rojakom in rojakinjam od slovenskih vojakov 35. inf. reg.

G. Hegler, Co. F.
John Jersak, Co. M.
John Brinovec, Co. D.
35th Infantry, Nogales, Ariz.

Salt Lake City, Utah.

Dva moza sta vtornila, trije drugi pa so zadobili notranje poškodbe, polomljena rebra in zlomljeno roko, ki je avtomobil, katerega je vozil Frank Ferrand, padel po 12 čevljev visokem bregu v odvajalni jarek ob cesti pet milj vzhodno od Magna.

Eden ubitih je Amerikaneec, drugi pa je Slovenec Louis Prijatelj, podomače Krajček iz Vidma pri Dobropolju. Bil je samec. Med ranjenici sta dva Amerikaneec in eden Japonec.

Zaradi slabe luči je avtomobil zapeljal na poljsko pot. Ko je šofer zapazil pomoto, je hotel naglo avtomobil zasukati, pri tem pa je zašel predaleč v stran in avtomobil je padel po strmem bregu, se prevrnil in pokopal pod seboj vseh osem oseb, ki so se vozile. Šofer se je vjel v kolo za obračanje. Iz koleasa se je izvelkel in pomagal najprej prvima dvema, ki sta sedela spredaj in ju je potisnil iz avtomobila. Nato je odprl zadnja vrata in je potegnil ven še enega drugega moza. Amerikaneec in Prijatelj sta sedela zadaj in sta prva padla v vodo, kjer sta se zadušila. Ferrand je poskušal tudi ta dva potegniti iz avtomobila. Ker sam tega ni mogel, tekkel je na cesto, kjer je ravno peljal voz. Voznik mu je pomagal, toda še ju nista mogla izvelči. Nato so prišli ljudje v avtomobilih ter so spravili avtomobil na cesto in potegnili Amerikaneec in Prijatelja iz vode.

Kakor so mi pripovedovali rojaki, ima ponesrečeni Prijatelj v starem kraju brata duhovna in je iz premožne hiše. Star je bil nekaj nad 30 let. Pred malo časom je delal v gostilni pri Frank Persinu, 129 W. 2. St., Salt Lake City. Kolikor je znano, ni pripadal k nobenemu podp. društvu.

J. Pleško.

Finska in ruski imperijalizem.

Socijalist Karol Wilk, socijalistični poslanec v finskem deželnem zboru ter vodja socijalistov na Finskem, je pisal nekemu listu:

— Ena izmed majhnih dežel, ki so trpele pod pritiskom imperijalističnih teženj, ki so se skušale braniti proti tem težnjam in ki kljub velikanski premoči niso nikdar izgubile poguma, da bodo ko nekoč oproščene tujih verig, — je Finska.

V sedanjem času, ko slavi imperijalizem svoje največje orgije, ni prav nič čudnega, da je opaziti tudi med finskim narodom stremiljenje in hrepenenje po prostosti.

Ruski imperijalizem je bil že od nekdaj prokletstvo za majhne, preje neodvisne narode, katerim se je vsililo vladno nagajke. Koncem 19. stoletja je pričel ta ruski imperijalizem svoje uničevalno delo tudi na Finskem. Finska, ki je bila vsled vojne leta 1809 odtrgana od Švedske ter spojena z Rusijo, je zavzemala od tedaj naprej avtonomno stališče, ki pa je postajalo vedno bolj napoti proevitajočemu se ruskanu imperijalizmu. Carizem, ki je tekem 19. stoletja ojačil svoje stališče z ustvarjenjem moderne armade ter ureditvijo državnih financ, ni mogel trpeti, da bi živel v notranjosti ruskega imperijalizma ter celo pred vrtni glavne mesta majhen narod, ki bi užival popolno avtonomnost, ki je bila mogoče vsled evetočega narodno-kulturnega življenja.

Leta 1899 je izbruhnil vihar in tekem petletnega regimenta zločasnega generala gubernija Bobrikova se je na nepostaven način izvedlo veliko število ukazov, kojih cilje je bilo popolno razveljavljenje finske avtonomije.

Ta zatirana politika je za nekaj časa prenehala, ko je val velike ruske revolucije leta 1905 podrl tndi reakcijski režim na Finskem ter se je zopet ustanovilo postadni rad. Ko pa je proti-revo-

lucija v Rusiji zmagala, se je pričelo iznova z napadi na Finsko in sicer v širšem obsegu kot prej. Medtem pa je postal parlamentarnizem ruske buržoazije velika moč. Tudi ta je zaslovedoval imperijalistične cilje ter uporabljal svojo moč, da pospešuje te namene.

Ruski imperijalizem je dobil s tem globljo vsebino in mogočnejše ozadje. Na zunanja je bil manj barbarski kot je bila prejšnja vlada nagajk, a njegova stremiljenja so bila smotrna ter so jih pospeševali širši krogi ruske družbe.

Ko je sprejela leta 1910 ruska Duma zloglasno "Stolypinovo postavo", koje namen je bil uničiti pravice finskega deželnega zbora ter izpodkopati s tem celi narodni obstanek finskega naroda, so sodelovali pri sprejemu te postavte tudi meščanske stranke centruma. Ta postava je izročala Finsko v ekonomskem oziru v roke ruskega kapitalističnega razreda. Tudi poznejše napade na pravice finskega naroda je podpirala večina meščanskih ruskih ljudskih zastopnikov. Tako je zaznamovati protipostavo odredbo iz leta 1914, vsled katere se je naložilo finskemu narodu carino na kruh in žito in prid ruskim trgovcem s si-

Poleg ruske buržoazije sta tudi ruski militarizem in birokracija izrabljala Finsko v svoje namene. Finski državni blagajni se je vsako leto na nasilen način odzemale velike svote, katere se je uporabljalo za rusko armado. Vedno številnejši pa so bili tudi ruski radniki, ki niso bili Finci, a so zahtevali zase dobičkonosna finska državna mesta.

Finski narod se je tudi še na druge načine izrabljalo od strani ruskih imperijalističnih krogov. K temu je še prišlo, da je delo socialne reforme na Finskem iz istih vzrokov ponehalo. Dohodki državne blagajne niso bili več namenjeni za socialne in kulturne pobe narodu, temveč se jih je uporabljalo za ruske vojske in druge namene. Zahteve ruskih deincev po splošni volilni pravici, občinski volilni pravici ter prepovedi prodaje opojnih pijač, so ostale neupoštevane, kajti car ni hotel potrditi dotičnih predlog in sicer na prigovarjanje reakcijskih krogov v Rusiji, ki niso hoteli, da bi stal finški narod kulturno višje kot pa ruski.

Rastoče ogorčenje ter vroče hrepenenje po prostosti, — to so bila čustva, ki jih je vzbujal ruski imperijalizem pri finskem narodu.

Sedaj pa je konec carizma in iz svojega groba ne bo nikdar več vstal. Imperijalizem ruskega meščanstva pa je še vedno tukaj ter bo bodočnosti, katere pa ne poznamo, morda celo silnejši in mogočnejši.

S tališča demokracije se mora vsled tega brezpogojno zahtevati, da se finske zadeve rešuje na Finskem in po Fincih, ne pa v Petrogradu. Nadaljna težkoča obstaja v tem, da ima Rusija zasedeno Finsko. S tem je Rusija v posesti fizične moči ter Finska vedno v nevarnosti, da trpi vsled vojaških pustolovstev Rusije.

Vedno Fincev zahteva popolno neodvisnost Finske. Kdaj se bo do uresničitve tozadevne želje, se še ne ve, kajti sedanjí položaj v Rusiji je preveč zamotan.

FRAN SUPILO UMRL.

Pri zaključku lista smo prejeli brzojavno vest, ki bo zanimala vsa kega pravega Jugoslavana, da je v Londonu nagloma preminul zadet od kapi FRAN SUPILO.

Fran Supilo spada med hrvaške narodne prvake in najti ga je bilo vedno med prvimi, ki so se borili za pravice svojega naroda proti Madžarom in Avstriji. Temu boju je ostal zvest za zadnjega diha. Temu boju je posvetil vse svoje sile in je z veliko vnemo deloval v jugoslovanskem odboru in izven njega. Z njim je Jugoslavija izgubila svojega najboljšega sina.

Lahi v Albaniji.

Washington, D. C., 28. sept. — Današnje poročilo iz Rima pravi, da Lahi pod zelo težavnimi razmerami gradijo v Albaniji ceste ter se pripravljajo na prihodno ofenzivo. Avstrijci in Turki zelo ovirajo to delo, toda nič ne kaže na kako bitko.

Ameriške žrtve.

Washington, D. C., 28. sept. — General Pershing poroča, da je bil lahko ranjen poročnik Howard F. Keating, ko se je 21. septembra vdeležil nekega zračnega poleta. Umrl pa je "vsled nezgode v službi" prostak Jan. Tracy ter vsled bolezní seriast P. Johnson.

POTROŠITE EN PENI VSAK DAN IN VAŠ ZASLUŽEK BO PODVOJEN.

Tu v Ameriki se ne plača ničesar online, ki ne morejo delati težkega dela. Vsakdo lahko opravlja najtežje delo igrice, ako ima potrebno moč za to.

Dobro moč in zaslužili boste večjo svoto

Pijte zjutraj in zvečer
VINIRON

ZDRAVILNO VINO

Viniron vsebuje železo in ta je čistič sveže krvi. Viniron vsbuje železo in ta krepi živce. Viniron vsebuje železo in ta popravi sistem. Viniron spreminja slabe, bolne, nerazvne delavce in delavke v zdrave in zadovoljne može in žene. Ena steklenica je \$1.00, tri steklenice \$2.80, šest steklenic poštni ne proste \$5.00.

CROWN PHARMACY

2812 East 79th Street, E CLEVELAND, OHIO.

Kerenski na kongresu.

Buenos Aires, Argentina, 28. septembra. — Predsedni frigoyen pripravila poslanico v odgovor na zahtevo, da se diplomatične zveze z Nemčijo pretrgajo. Predsednik je menjala, da ni mogoče pretrgati diplomatičnih zvez zaradi afere poslanika grofa Luxburga, ker smatra zadevo za poravnano vsled opravičenja nemškega zunanega ministrstva.

Stavkari so danes razbili nek vlak, ki je vozil mleko in ki se je blizal glavnemu mestu. Zlaj ne bodo več poskušali voziti hrane v Buenos Aires, dokler ne bo stavka poravnana.

Konec stavke ob Pacifiku.

San Francisco, Cal., 28. sept. — Sinoči se je vsem članom unije kovinskih delavcev, ki so stavkali, naročilo, da se naj jutri vrnejo na delo. Upajo, da bodo jutri pričele vse tovarne zopet delati.

Nagrada za dezerteje.

Washington, D. C., 28. sept. — Generalni maršal je danes razpisal nagrado \$50 za aretacijo vsakega k vojakom poklicanega, ki pa se ni zgledil pri pristojnih oblastih. Ako se dokaže, da kdo ni prostovoljno zavrnil zglediti se, ga bodo samo poslali na vožbališče. Kdor pa je namenoma dezertiral, bo postavljen pred vojno sodišče.

Stavka v Seattle.

Seattle, Wash., 28. sept. — Kovinski delavci in podletniki so danes menjala, da more le posredovanje vlade odvrniti stavko 12 tisoč delavcev. Zahtevajo večjo plačo in osemurni delavnik.

Zaleta meja.

Zeneva, Svica, 28. septembra. Meja med Avstrijo in Svico je za prta. Iz Avstrije ni dospel večeraj v Svico noben brzojav in noben časopis.

Zope napad na Anglijo.

London, Anglija, 28. septembra. Sinoči so sovražni aeroplani zopet napadli jugovzhodno obalo Anglije. Mnogi med njimi so poskušali poleteti nad London, pa se jim ni posrečilo.

Ruski uspeh.

Petrograd, Rusija, 28. sept. — Danes je bilo oficielno sporočeno, da so zavzeli Rpsi v Kavkazu vas Oromaru.

Ameriška bojna ladja nasedla.

Washington, D. C., 28. sept. — Mornariški departement je prejel poročilo, da je neka bojna ladja ameriške mornarice nasedla v domaćih vodah. Upajo, da jo bodo brez velikih težav rešili. Listi so napovedali, da ne priobčejo ničesar, če čumur bi se moglo soditi glede identitete ladje in o kraju.

Čilski kabinet je resigniral.

Santiago, Čile, 27. septembra. — Danes je čilski kabinet resigniral.

Mrs. Bianca de Saulles, ki je umorila svojega moža, Johna L. de Saulles.

Kako so nemški socijalisti izdali socijalizem?

Dr. Josip Goričar, bivši avstroogrski konzul v Združenih državah.

POLOM INTERNACIONALIZMA.

Marxov socijalizem je dospel vsled tega do stališča, kjer se mora obrniti od internacionalizma in k svoji prvotni obliki — nacionalizmu ali narodnemu individualizmu — Rimsko-katoliška cerkev je v namenu, da lažje vlada svetu, skušala učiti mednarodnost ali internacionalizem, a njeni tozadevni napori so bili brezuspešni.

Belgijski, francoski in italijanski duhovniki se bore z istim pogumom in isto odločnostjo proti temu nemškemu vojennemu znanju, ki skuša požreti celi svet in to kljub dejstvu, da se nahajajo na drugi strani bojne črte tudi nemški in avstrijski duhovniki.

Socijalisti teh dežel so sedaj tudi prepričani, da nikake modrosti v tem, če človek dovoli, da se ga ubije in naj se zgodi to tudi od strani nemškega "tovariša".

Socijalizem bo razpadel v svoje komponentne dele ter prevzel njih individualizem kot se je zgodilo to z Istočno Cerkvijo, katero sicer vežejo iste doktrine, ki pa ima še vedno toliko narodnih glavarjev kot je pravoslavnih dežela.

To je vodilna ideja, katere se morajo od sedaj naprej oprijeti vsaj — Slovani. Od sedaj naprej morajo socijalisti vsake dežele skušati z delom za njih lastno rešitev. Vsak izmed njih mora najprvo napraviti red v svoji lastni hiši, predno — če sploh kedaj — si more lastiti pravico, da se ga pozove na umor milijonov drugih ljudi v namenu, da bi triumfirali njegovi principi v drugih deželah.

EKONOMSKI SISTEM VSAKE VISOKO INDUSTRIALIZIRANE DEŽELE TEMELJI NA PRIVATNI LASTNINI IN PROSTEM TEKMOVANJU.

Razven te nedoslednosti Marxovega socijalizma pa je zapaziti še neko drugo, ki vsebuje v bistvu vzrok za izjavljanje Marxovega socijalizma tako v Nemčiji kot v ostalih zapadni Evropi.

To je pa dejstvo, da niso bili nemški socijalisti v stano priti na dan z metodo, potom katere bi se moglo uspešno nadaljevati s poljedelstvom, razven potom individualne in privatne inicijative. Dokler mora ostati poljedelstva zemlja privatna lastnina ter morajo posamezniki vršiti poljedelska dela, mora ostati tudi Marxov socijalizem le — utopija.

Nemški socijalisti pa nadalje niso mogli pokazati sveto praktične metode, kako bi se dalo njih teorije in njih nauke uporabiti dejanski v industrijah.

Pa četudi priznamo, da so izdelali take metode, se jih vendar ni nikdar sprejelo v praktičnem vsakdanjem življenju na kaki širši podlagi.

Niti nemški kmetje niti industrijalni delavci se niso oprijeli z veseljem teh teorij in sicer tako, da bi bili voljni uporabljati te teorije v vsakdanjem življenju, niti v poljedelstvu niti v industrijski produkciji.

Ravno glede teh dveh točk so Slovani izdavnica stali Nemece v senco.

Ruski mušik in ruski industrijalni delavec sta že pred dolgim časom in uspešno sprejela v praksi principe socialne demokracije pri izvrševanju poljedelstva in obratu industrij.

Isto velja tudi glede južnih Slovanov.

To izjavljanje s strani nemških socijalistov, da spravijo temeljne principe socijalizma v dejansko življenje, nam ne dovoljuje pričakovanja, da bi se ekonomski sistem Nemčije v bližnji bodočnosti izdatno izpremenil, kajti s tako izpremembo bi bil omajan v svojih temeljih.

Duša nemškega življenja sta privatna lastnina in prosto tekmovalstvo.

Celo nesrečni konec te vojne bi komaj mogel izpremeniti tako značaj nemškega naroda, da bi sprejel zemljišni komunizem ter delavske kooperativne zadrage na široki podlagi. Isto velja tudi glede drugih dežel, vsled tega je več kot verjetno, da bodo Slovani edini v svojih praktičnih in živčnih oblikah kooperativne produkcije in razdelitve.

Ali je kdo tako drzen, da bi si mislil, da bo kmečki stan zapadne Evrope radovalno sprejel Marxov socijalizem? —

Vzemimo celo, da bi zamogli socijalisti v tej ali oni deželi dobiti kontrolo obstoječega vladnega stroja in da bi odpravili privatno lastnino in privatna podjetja, ki predstavljajo sedaj branike prostosti. Novoustanovljeni red bi bil neznosen ter bi bil kmalo strmoglavljen potom revolucije, vzprijazene od socijalistov samih.

BREZUPNOST ANARHIZMA.

Isto se mora tudi reči o anarhizmu, ki tvori ravno nasprotje socijalizmu.

Če vidi socijalizem rešitev sveta v državni avtoriteti, je anarhizem ravno nasprotna teorija, ki uči, da bodo ljudje le potom odprave države in vsake javne avtoritete sami od sebe stvorili kooperativne zadrage.

Nebistveno je pri tem, da se te šole razlikujejo v svojih taktikah, potom katerih naj bi se doseglo stavljenje cilje.

Pa naj bo tir, kateremu bodo sledili socijalisti zapadne Evrope in Amerike tak ali tak, jasno je, da morajo sprejeti druge metode, da dosežejo svoje cilje in to iz prostega vzroka, da celo interesi delavskih razredov niso identični v vseh deželah, ki so obvladane od kapitalističnih metod produkcije.

Želez. problem Rusije.

Obširnost problema, s katerim se mora pečati Rusija, da vzdrži samo sebe na strani zaveznikov v sedanji svetovni vojni, je najboljše razvidno iz zgodovine transsibirske železnice. Če se spomni, da je treba v normalnih časih post-nemu vlaku trinašlet dni, da prevozi poti v Vladivotoku v Moskvo, si človek lahko misli, koliko sredstev je treba Rusiji, da spravi na določeno mesto vso municijo, ki jo potrebuje.

Malo ljudi spoznava, kako velike probleme se težkoče, s katerimi se mora boriti ruska vlada, da preskrbi svojim četam na različnih frontah potrebna živila, druge potrebščine in municijo. Te težkoče pa je najlažje študirati na preksibirski železnici. Razdalja od pacifiškega pristanišča Vladivostoka do Moskve znaša 5391 milj, do Petrograda, pa 5481 milj. V dnevih pred vojno je bila ta železniška proga dobro opremljena ter ne preveč obložena s prometom. Kljub temu pa je najhitrejši ekspresni vlak potreboval devet dni, da je napravil to potovanje. Navadni poštni vlaki, ki so gotovo hitreje vozili kot pa vozijo sedaj v vojni najboljše tovorni, so potrebovali celo trinašlet dni. Voznja preveza razreda med Moskvo in Vladivostokom je stala približno \$160.00.

Večina proge transsibirske železnice je še sedaj enotirna in vsled velikeganskega prometa v zadnjih treh letih sta se zelo izrabila material in železniška proga sama. Z ameriški železnica mi se ta železnica v sedanjem času ne more primerjati in posledica tega je, da je videti sorazmerno kratke vlake, veliko strojev in počasen napredek.

Naloga transporta na fronto in to celo le primerne zaloge municije, je bila dejanski tako težka, da so odhajala skozi celo vojno brodovja iz Anglije in Amerike ter skozi Arktični ocean k ustju rek Jeniseja in Obja. Tam se je preložilo blago v rečne čolne, ki so zavlekli celi tovor po rekah navzgor do točk, kjer so jih križali železnice. Šele tam se je municija spravilo na vlake, ki so nato odšli v bližino fronte. Od Obi reke pa do Moskve je skoro tako daleč kot iz Denverja v New York, do čim je sliha razdalja od Jeniseja pa do Moskve razdalja med Pacifikom in Atlantikom v Ameriki.

Malo je ljudi, ki bi pojmi velikega razsežnost Sibirije. Razteza se od Urala pa do Pacifika ter je enkrat in pol tako velika kot so Združene države. V Sibirijo bi se spravilo 40 Združenih kraljev Velike Britanije in Irske. Če bi se celo našo deželo iztočno od Mississippija pridelo k Evropi, bi bilo to ozemlje še vedno za par stotisoč milj manjše kot je Sibirija.

Če se poleg tega še pomisli, da mora iti skoro skozi celo leto vsa zunanja dobava municije za Rusijo skozi Sibirijo, ali od Arktičnega oceana ali pa preko Ohotskega jezera, postane naenkrat jasno, zakaj se je morala pečati Rusija s problemi dobave na način kot se ni imela baviti nobena druga vojskujoča se dežela.

Če se zapusti Moskvo po transsibirski železnici, se vozi človek najprvo nekako 300 milj po veliki zapadni ravnini evropske Rusije do mesta Ufa ob vnožju Urala. Nekako 520 milj iztočno od Moskve stoji piramida, na koje eni strani se nahaja napis "Evropa", na drugi pa "Azija". Ta piramida stoji na vrhu Urala. Železnica se nahaja na tej točki 1850 čevljev nad morsk gladino.

Med Ufo in Čeljabinskom se dvigne železniška proga od 310 čevljev do 1850 čevljev ter pade zopet nazaj na 750 čevljev. V Čeljabinsku se nahajajo velike lesene barake, v katerih se nastani izselence v Sibirijo v mirnih časih. Tam pričakujejo izselenci nadalje transportacijo. Leta 1913 se je več kot en četrtilijon Rusov izselilo v Sibirijo, na Iztok, in ne k nam na Zapad.

Preko širokih ravnin zapadne Sibirije teče transsibirska železnica skozi stepe, porasle s travo, kjer pasejo Kirgizi svoje konje, sgozi deviške pragozde ter dobro in marno obdelane planjave. Ko dospe vlak iz gubejne Tomsk v gubernijo Jenisejsko, dospe vlak kmalu v Ačinsk, najbolj severno ležeče mesto ob tej železnici. Zemljepisna širina je tukaj ista kot ona osrednje obali Labradorja. Na uobeni točki po odhodu iz Moskve pa do Mandžurije ne pride trans-

sibirski železnica južneje kot leži severna obal New Foundland.

V določenem času dospe vlak do Bajkalskega jezera, ki leži v višini 1500 čevljev. Ko vozi vlak ob robu tega jezera, mora iti skozi 40 predorov, veliko zarez in preko številno mostov. Teren se še vedno dviga do Sokondo v višini 3100 čevljev. Pozneje, proti Mukdenu, pa pade teren zopet na 700 čevljev, a spleza zopet do 2100, narkar prične padati proti Tihemu oceanu.

Starodavni vojni signali.

V spričo raznovrstnih in znanih signalnih metod, katere uporabljajo v modernem vojskovanju, je zanimivo poročilo pisatelja Polibija glede metod za signaliziranje v starem veku.

Ta pisatelj je opazoval operacije rimskih armad pred padcem Kartage leta 146 pred Kristom. Pravi, da so opremljali rimski vojskovodje svoje signalne postaje z lončenimi posodami, ki so bile popolnoma slične druga drugi v vsakem oziru ter opremljene s pipami, iz katerih se je odtekala voda z isto naglasi. Pred uporabo so jih na tančino preizkusili. Vse te posode so bile enake velikosti. Sredi vsake posode je bila plavajoča desčica, na katero je bila pritrjena palica. Na tej palici so bila vodoravno pritrjena v razdalji treh prstov drug od drugega najvažnejša vojaška sporočila, in sicer v milih desčicah. Signalizirali so pa na sledeči način: Postaja, ki je hotela oddati signal, je dvignila plamenico, kar je bilo znamenje, da se mora pipo na obeh straneh odpreti. Voda je odtekala in palica se je vedno bolj pogrezala v posodo. Oddajna postaja je v trenutku, ko je bilo zaželeno sporočilo ob robu posode, zopet dvignila bakljo ter zaprla vodo. Isto je storila na dani signal tudi sprejemna postaja. Stražnik na sprejemni postaji je vedel, kako poročilo so mu hoteli sporočiti, dasiravno ni videl drugega kot znamenje z bakljo.

Laško bojišče.

Rim, Italija, 27. septembra. — Uradno laško vojno poročilo:

Na več krajih v Trentinu in na julijski fronti je sovražnik poskušal presenetiti naše straže, toda vedno in povsod je bil potisnjen nazaj. V okraju Maromolada je sovražnik z razstrelbo mine poskušal nas vreči iz postojank, katere smo pridobili v petek zvečer. Poskus pa se ni posrečil. Na Krasu

SEVERA'S WAFERS FOR HEADACHE AND NEURALGIA

(Severovi Praški zoper glavobol in nevralgijo) dajo hitro olajšbo. Cena 25 centov za zavojček s 12 praški.

Domač liniment.

V vsaki hiši bi morali imeti steklenico dobrega linimenta vedno pri rokah za slučaj nesreče, poškodb, zvinjenj in odrgne in pri takih prilikah ne vemo za boljšega kot je

SEVERA'S GOTHARD OIL

(Severovo Gothardsko olje). Isto umiri bolečine, boleti, krče in je precej priročno in dobro za zdravljenje ravno takih slučajev kot so: revmatizem, nevralgija, zvinjenja, odrgne, otekline, otekle žleze, okorelost in bolečine v mišicah. Cena 25 in 50 centov. V lekarnah vsepovsod.

DOBRO ZA ZVINJENJA. Mr. Frank Severa, Bloomfield, Mont., nam je pisal dne 18. febr. 1917 sledeče: Zvinil sem si koleno in ko sem si ga parkrat nadrgnil Severovim Gothardskim oljem, so prenehale vse bolečine in sedaj se zopet dobro počutim.

Kupite Severova zdravila v domači lekarni. Zahtevajte samo "Severova". Če jih ne morete dobiti, naročite jih nazaj od nas.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

je bila sovražna artilerija zelo delavna.

Naš letalec so večer napadli in bombardirali železniško postajo v Grahovem in Dutovljah. Vrgli so skupno pet ton bomb. Sovražna obramba je bila zelo močna. Naš aeroplan, ki je bil zadet je v plamenih padel na tla v naši črti.

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto \$3.50, za pol leta \$2.00 in za četrto leto pa \$1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin. Denver, Colo.: Louis Andošek in Frank Skrabec.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Germ, Frank Janes in A. Kochevar.

Salida, Colo. in okolica: Lou. Costello.

Somerset, Colo.: Math. Kernely.

Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.

Chicago, Ill.: Jos. Bontič, Jos. Bilish in Frank Jurjovec.

Joliet, Ill.: Frank Bamblich, Frank Laurich in John Zalecki.

La Salle, Ill.: Matija Komp.

Livingston, Ill.: Mih. Citar.

Mascoutah, Ill.: Fr. Augustin.

Nokomis, Ill. in okolica: Math. Galashek.

North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kopal in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černa.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Waukegan, Ill. in okolica: Math. Ogrin in Frank Petkovšek.

Cherokee, Kans.: Frank Režanšek.

Columbus, Kans.: Joe Knafelc.

Franklin, Kans.: Frank Leskovac.

Frontenac, Kans. in okolica: Rok Firm in Frank Kernc.

Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Schneller.

Mineral, Kans.: Frank Augustin.

Ringo, Kans.: Mike Pencil.

Kitzmillier, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Ballie, Mich.: M. D. Likovich.

Calumet, Mich. in okolica: M. F. Kobe, Martin Kade in Pavel Shalta.

Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak Petrich in K. Zgonc.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Goube.

Jos. J. Peschel, Anton Poljanec in Louis M. Perušek.

Eveleth, Minn.: Louis Govže in Juri Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Veses.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

Kansas City, Kans.: Peter Schneller.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Klein, Mont.: Gregor Zobec.

Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.

Roundup, Mont.: Tomaš Paulin.

Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.

Barberton, O. in okolica: Math Kramar.

Bridgeport, O.: Frank Hočevar.

Collinswood, O.: Math. Slapnik in John Malovrh.

Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debevc, Chas. Karlinger, Frank Meh in Jakob Resnik.

Lorain, O. in okolica: Louis Balant in J. Kumše.

Niles, O.: Frank Kogovšek.

Youngstown, O.: Anton Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Misley.

Allegheny, Pa.: M. Klarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jakša.

Besemer, Pa.: Louis Hribar.

Broughton, Pa. in okolica: Anton Ipavec.

Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.

Canonsburg, Pa.: John Koklich.

Cenemaugh, Pa.: Ivan Pašk, Vid Rovansk in Jos. Turk.

Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Kozoglov.

Export, Pa.: Louis Supančič in Fr. Trebets.

Forest City, Pa.: Mat. Kamin, Franz Leben.

Farrell, Pa.: Anton Valentinčič.

Greensburg, Pa. in okolica: Franz Novak.

Hostetter, Pa. in okolica: Frank Jordan.

Imperial, Pa.: Val. Petermel, Box 172.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.

Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik.

Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar.

Moon Run, Pa.: Frank Maček in Fr. Podmilšek.

Pittsburgh, Pa. in okolica: U. Li Jakobich, Z. Jakše, Klarich Mat, I. Magister.

Reading, Pa. in okolica: Fr. Špehar.

South Bethlehem, Penna.: Jernaj Koprivšek.

Scranton, Pa.: Anton Hren.

Turtle Creek, Pa. in okolica: Franz Schifrer.

Tyre, Pa. in okolica: Alois Tolat.

West Newton, Pa.: Josip Jovan.

Willock, Pa.: J. Petermel.

Murray, Utah in okolica: J. Kavčič.

Tooele, Utah: Anton Pačič.

Black Diamond, Wash.: O. I. Porenta.

Davis, W. Va. in okolica: Jolija rošich in John Tavčelj.

Thomas, W. Va. in okolica: A. Kerenchan.

Milwaukee, Wis.: Aug. Colliander in Josip Tratinč.

Sheboygan, Wis.: Anton Ilc, John Stampfel in Herlin Svetlin.

West Allis, Wis.: Anton Demšar in Frank Skok.

Rock Springs, Wyo.: Frank Fortuna, A. Justin, in Valentin Marcina.

Važno za vsakega.

KADAR želite izvediti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev ali znancev,

KADAR želite prodati posestvo, farmo, lote, hišo, pohištvo, trgovino itd.

KADAR želite objaviti krst, ženitve, žalostinko itd.

KADAR želite dobiti delavce ali pomoč v gospodinjstvu itd.

KADAR želite dobiti delo za sebe ali svojega prijatelja ali znanca,

KADAR želite objaviti društvena naznanila,

RABITE VSELEJ "GLAS NARODA"

"GLAS NARODA" dobite v vsaki slovenski na selbini; v vsakem mestu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasici v Zedinjenih državah, kakor tudi v Canadi itd.

"GLAS NARODA" je najpriljubljenejši in najbolj razširjeni slovenski list na svetu.

"GLAS NARODA" je razposlan na leto v štirih in pol milijona (4,500,000) iztisih in je torej najboljšje sredstvo za oglaševanje.

CENE SO SLEDEČE:

Trikratno iskanje sorod

Slovenska-Hrvatska Zveza

v Združenih Državah Ameriških in Canadi.

Ustanovljena 1. januar-
ja 1915 v Calumet,
Michigan.Inkorporirana 11. junija
1916 v državi Mich.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK GREIGORICH, Box 29, Dodgeville, Mich.
Podpredsednik: GEORGE KOTZE, 115 Grant Avenue, Eveleth, Minn.
Prvi tajnik: ANTON GESHEL, Borgo Block, Calumet, Mich.
Zapisnikar: MATHIAS OZANICH, Seventh Street, Calumet, Mich.
Blagajnik: VINCENT ARBANAS, First National Bank, Calumet, Mich.

NADZORNI ODBOR:

I. nadzornik: ANTON GERZIN, Chisholm, Minn.
II. nadzornik: JOHN B. MALNAR, Calumet, Mich.
III. nadzornik: PAUL SHALTZ, 209 Seventh St., Calumet, Mich.

POROTNI ODBOR:

I. porotnik: MATH. ZGONC, Box 423 Ely, Minn.
II. porotnik: VILJEM MIHELIC, Calumet, Mich.
III. porotnik: FRANK LEVSTIK, Box 103, Aurora, Minn.

POMOŽNI ODBOR:

JOHN KAMBIC, 417 Osceola St., Laurium, Mich.
LUKAS STEFANEK, Calumet, Mich.
MARKO JOTICH, Calumet, Mich.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. JOHN S. STEFANEK, 268 1/2 First Avenue, Milwaukee, Wis.

ODVETNIK:

ANTHONY LUCAS, Calumet, Mich.

Opomba.—Vsa dopisovanja, kakor tudi spremembe članov in članic naj se pošiljajo na glavnega tajnika: Anton Geschel, Slovene Croatian Union, Borgo Block, 5th St., Calumet, Mich.

Dennarne pošiljate naj se pošiljajo na blagajnika: Vincent Arbanas First National Bank, Calumet, Mich.

Prošnje za novo pristopilo članice in članice naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika: John S. Stefane, 268 1/2 First Ave., Milwaukee, Wis.

Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: Math. Zgonc, Box 423, Ely, Minn.

Uradno glasilo: GLAS NARODA.

Mladost.

POVEST.

Gabrijela Preissova.

(Nadaljevanje).

"Čuj, Lucija!" je začel Tomaž, ki je bil takoj smešljivi napram njeni sestrji; zaradi mene ni treba počenjati nobenih posebnosti, saj menda nisem tujec! Danes seveda sem zalezal in predno sem se prebujel, ste vi že vsi po zajtrkovali. Drugi pa vstanem s posli vred in pozajtrkujem z njimi ali pa z vami trenim, kamor mi postavite moj delež. Samo nič posebnega ne delajte zaradi mene, kakor za kakšnega gosta. In kar se tiče moje utice na vrtu — ta je menda lahko za vse.

"Povem to Majdi!", je odgovorila Lucija. "Kaj bo pa z grlica-mi? Sestra je dejala, da ti jih rada da, če jih maraš..."

"Če je ona tako rekla, jih pa vjamej!", je menil potihoma Tomaž.

"Kdo pa je naredil oni soplek — tam na mizi?" je še vprašal.

"Majda — jaz sem spleta venec iz georgin."

"Srčna hvala vama, — toda jaz tega dostoj se nisem nič zaslužil."

"Zakaj? Saj si najin svak..."

Tomaž je pogledal deklico, kakor da mu je s temi besedami razjasnila neki teniš sem. Kako naravno je bilo vse to! Majda je bila Filipova žena in Lucija nje sestra, in vse drugo se je godilo le vsled etga, ker so si bili v sorodu... Toda sedaj bi že lahko šel na delo.

"Na svidenje torej!" je dejal in obrnil proti hiši.

"Tomaž — slisaj!" — je Lucija še zaklicala, in ko se je Tomaž molče ozrl, je pristavila: "Ali bomo drevi zopet igrali črnega Petra, kaj? Noče kvarte sem prinesla od doma."

"Zakaj ne?" se je ozval Tomaž in nadaljeval pot proti hiši. Spomnil se je, da mora napreje poiskati žago.

Ko se je vrnil iz kleti, kjer je bilo med raznovrstno drugo šaro spravljeno vse njegovo orodje, je opdrl hišna vrata, da bi pogledal, koliko je ura, in potem uravnil svojo počivajočo žepno uro. Z ure pa je švignil njegov pogled na podobo svetega Venedika, in tu mu je prišlo na misel, da bi si vzel iz šopa, zataknjenega za njo, eno pavje pero. Po takem lišpu sicer ni hrepenel, a hotel se je preprčati, kako bi se podalo na njegove klobuku...

Pomeril je pero, obračal klobuk na vse strani, dal si ga na glavo pred zrcalom — in tvidno je bil nverjen, da to ni lepo. Šop pavovega perja za podobo mu je postal naenkrat zoprt. Zato ga je vzel, spravlil pod suknjo in sklenil, da ga kam vrže, kjer ga ne najde nihče več.

Cez teden dni sta šla Časnarje-

va vrata z Lucijo na planino; kajti zvečer so hoteli prignati živino domov. Da so le iz hiše stopili, pa je bila Lucija že dobre volje. Na glavi je nesla velik jerbaz z malico, s kladivom, žago in vrvmi ter korakala pokonci in neutrudljivo; v domišljavosti svojih šestnajst let je menila, da vse gleda le njo. Toda Tomaž, polagoma stopaje za njo po ozki stezi, se ni brigal za okovane dekletove pete, do katerih je bilo Luciji toliko, da je dvakrat večela čevljarju, naj jih ne pozabi podkovati; tudi lepo izdelane čipke na njenih prsih ga niso zanimale.

Od trenutka, ko mu je postalo pavovo pero za klobukom zopre, so se je Tomaž zresnil. Dal si je bil sicer delat dvojno obleko hkrati, pa prav nič ni priganjal krojača, naj mu jih kmalu naredi, vzle temu, da je popreje sklenil, ne pokazati se drugače med svoji bivše tovaršice in dekletom doli pred cerkvijo nego šele v novi obleki. — Mirno je odločil to reč do šentmartinovega semnja; takrat pa, je mislil, mora v gostilno med fante in malo poragajati.

Prvi čas po njegovem povratu ga je zanimal samo rodni svet, ki ga je navdajal s tako zadovoljnostjo in čustvom blaženosti, da Tomaž ni vedel, česa naj si še želi. In kako lepo in prijetno je bilo pri Časnarjevih za človeka, ki je po svetu izkusil že mnogo drugega, to je Tomaž spoznaval čim dalje boljše...

Planinski hlev jih je bil prijazno pozdravljaj. V treh dolgih letih, ko je bil Tomaž pri vojaki, je porastel mah po strehi. V zadnjem oknu sta bila še dva lesena možiča, katera je Filip naredil bratu v njega otroških letih. Dece s krošnjo na hrbtu je istotam predstavljaj Kranjca krošnjarja, drugi s palico in dolgo brado je bil puščavnik. V kotu je bil spravljen polomljen otroški voziček, v katerem je spaval Filip, kadar ga je rajna mati poleti prinesla s seboj na planino; pozneje je vozil igračkasti Tomaž na vozičku križem čez drn in strn snopke, dokler ga ni razbil.

"Moram ga popraviti, da se nam ohrani za spomin!", je pravil sedaj Tomaž. Potem je pregledal svo opravko in videl, da se ni skoro nič izpremenilo v nji. Tu je bila še sedaj ista hrastova miza z dvema dolgima stoloma, v kotu pa podoba svetega Jožefa v črnem okvirju in pod njo velika, čista pomita pinja. Na mizi je bil načet hleb kruha in lesena škaltica s Franjinim šivanjem; še sedaj je imela spravljena v njem mal iglenjak po katerem je Tomaž mladostno srce nekdanj koprnelo

brez uspeha. Pri vratih je visela kamnita kropilnica z znamenjem Kristovega trpljenja ključ posnemulja in nekaj vrbovih mladik, blagoslovljenih na evetno nedeljo. Na notranji strani vrat so bile priplepene podobice z božjih potov in iz koledarjev. Na polici je stal žličnik in poleg Franjinih novih čevljev še zelene skledje; Franja se je bala, da bi ji čevljev ne zgrizel pes, če bi jih imela na tleh. Na Franjini postelji sta počivala v složenem spanju mačka in polletno detece.

Lucija je sočutno odpodila muho z otroka.

"Čegavo pa je?" je vprašala Filipa.

"Najbrže je zopet prišla k pastirju", se je spomnil Filip ženske, ki je prihajala z dvojico otrok, dojenčcem in doraslejšim dečkom, v kočjo po mleko; nihče pa se ni zmenil za to, ker to ni bilo nič nenavadnega.

"Grem povedat Franji, da si tu skuhamo kavo", je dejala v zadregi Lucija, ker jo je Tomaž neprestano motril, dasi vse zamisljen.

"Predno pride Majda pripravimo že lahko vse", je dostavila odhajaje v preveliki svoji skrbi s težkim korakom iz izbe.

Tomaž se je nasmehnil, kakor da mu je povedala nekaj tolažilnega. Vzel je iz žepa pest žebčev, iz Lucijinega jerbasa pa kladivo in žago, obrnil se k počivajočemu bratu in mu dejal: "Če hočeš, pa pojdiva!"

Filip je vstal in šla sta na zadnjo stran zadelat vhod v hlev, da bi se čez zimo ne naletelo sem snega; deske so bile zato shranjene v koči že izdavnja.

Ko sta stopila v prazni hlev skozi vrata v sprednji lesen steni je rekel Tomaž:

"Filip, to pa lahko napraviva, da se naredi živini dober izhod za vselej veljalo bi par goldinarjev in mir bi bil s temi opravki."

"Tudi jaz sem se mislil na to", je odgovoril Filip, "pa sem se pre-mislil; lahko bi pastir v nemarnosti ponoči pustil hlev zaprt, in ker je majhen, bi se nam živina dusila."

"In!" je rekel Tomaž nehoti zope malo z visokega: "to je pa res nemuna ovira! Na obeh straneh se pritrdita obe polovici odprtih vrat da bi jih pastir ne premaknil celo leto."

Presenečen se je Filip ozrl v brata, ar se je vedel spominjati, se je njegov ugovor danes prvič imenoval neumnim... In Tomaž ni bil kar od danes; res, prav je imel. V tej zadregi pa je Filipu naenkrat prišlo na misel, da bi bilo čudno, fantazirati; če v zvečer Lucija, ne v zvečer mu gremen.

Izbiraje polagoma pripravljene deske, je opomnil bratu, ki si je žvižgal pesmico.

"Naša Lucija bo dobra ženska; kdor jo dobi, jo zadene dobro. Jaz bi jo najraje privoščil tebi..."

Kaj meniš, Tomaž?"

Majši brat se je samo posmejal: "Ti, kaj ti ne pride vse na misel!"

"Mislim to zares, — Lucija je dobra in dela prav rada. — Saj si videl da nama še kladiva ni pustila niti. Dragi moj, to bi bila nevesta! Kar se tiče očeta, se ti ga ni treba bati; paz sem z njim že govoril o tej stvari, in midva bi bila oba vesela če se ti to posreči."

"Kdo bi dejal o tebi da znaš, celo posredovati ženitve, glej no! Toda iz svoje izkušnje bi moral že vedeti, da je za zaroč in svadbo treba vselej dveh."

"Saj ti Lucija ne uide za drugim. Majda je dejala, če bi bila Lucija tebi všeč, da bi bilo že vse dobro; — in to več, da si sestri vse poveš."

"Majda tudi?" je vprašal Tomaž zategnjeno. "No, bomo videli — čez leto dnij", je pristavil kar tako, toda nikoli ni odgovoril bolj nepremišljeno.

Filip ni bil nadležen in vsiljiv, in Tomažev rok se mu ni zdel predolg za pameten preudarek, ker tako stvar si mora človek dobro premisliti.

Oba sta delala molče, nobeden ni hotel nadaljevati prejšnjega pogovora. Ko pa sta nazadnje zopet jela govoriti, se je govorica tikala dela.

V pičli uri je bil hlev na zadnji strani zabit. Filip je potem še pregledoval žlebove in vse kote, Tomaž pa je šel na trato.

Vzduh je bil vlažen, brez vetrja, nizko in velenje se je gredo v popoldanskem soncu, čisti nebesni obok pa kakor da se je na obzorju stikal z zemljo.

Daleč, daleč se je širil svet pod planino; kdor je stal na vrhu pogorja, ga je navdajal valod tega

MR. LINDMAN,
švedski zunanji minister.

nekak ponos...

Lucija je na koritu pomivala štiri bele porcelanaste piskrce, katere je prinesla v jerbasu s seboj od doma.

Tomaž jo je pogledal od strani in videl nje potni in od gospodinjske marljivosti zardeli obraz; toliko da se ni zasmel. Polotroške oči Lucije so se mu zdele tako debele, obraz pa veliko manj moder nego je ona hotela.

In kako smešno je hodila v velikih svojih čevljih — prav po jarko. — Predno bo stara dvajset let bo tako postavna kakor debeluhasta gostilničarka na mitnici, ki je vprico Tomaža nekako vrgla skozi vrata dvoje prepričajoč se zakonec — lajnarjev, vsakega z eno roko — lajno je pa nesla z njima kakor torbico na jermenu.

"Tomaž!" je zaklicala Lucija kolikor mogoče ljubeznivo "prosim te, pogledaj tja za akacijje, če se straja že vidi! Lahko bi bila že tu!"

Tomaž jo je takoj ubogal, četudi se ni ogledal domače govede, ki se je pasla po jarku. Ne da bi bil šel pogledat zaradi Lucije same; toda usluga, za katero ga je deklica prosila, mu je bila jako ljubša. Saj se je preje, ko je začutil blaženi vpliv planinske kočje, itak takoj spomnil, da pride i svakinja sem.

Že je bil pri akacijah, a na kratki stezi do borove, ki je lahko zakril i višjega popotnika, nego je bila Majda, ni bilo videti nikogar.

"Zakaj pa ni šla z nami?" je mislil Tomaž nekam oženo, ker je svakinje pogrešal vso pot. Zadržal jo je malenkosten ženski vzrok; morda je počakati da se ji izpeče velika potica, s katero se pogoste v planinski koči. Predočil si jo je, kako je mirno povedala, da pride malo pozneje, in kako je prišla prav na prag gledat za njimi, ko so odhajali. Reke si je zavijala v zastor, kakor so nekdanj delale pred Tomažem solarice, in nje smje oči so jih spremljale tak krotko, kakor bi bile sedaj zapuščene.

(Dalje prihodnje).

Katastrofe v svetovnem prostoru.

Strah pred kometi je bedast otročji in smesen. Kljub temu pa je še leta 1852 pisal neki nemški list, da "ne more škodovati narodu malo straha pred kometi".

Nekaj drugega pa je z vprašanjem, če se v neskončnem svetu, nem prostoru v resnici odigrava vse v večnem miru, v večnem, nerazrušljivem redu. To vprašanje se lahko zanika s mirno vestjo. Tudi v svetovnem prostoru je najti žalegre, ki pomenijo konec in pogin.

Tako se domneva, da je imela naša zemlja še drugo luno kot zvesto spremljevalko na svojem kroženju krog sonca. Tedaj pa je to luno doletela usoda, da je padla na zemljo ter našla pri tej priliki svoj konec. Tudi stara, dobra luna ne bo nekega dne usla tej usodi. Zemlja se bo z ostalimi planeti nekoč odločila, da se zopet združi s soncem. Pa tudi sonce ne sme misliti, da bo skozi vse večnosti svetilo na visokem nebu kot blesteca in življenje tvo-

ren. Svante Arrhenius, švedski astronom, pravi v svojem delu "Nastajanje svetov":

"Da se tri sonce s svojimi sosednjimi dimenzijami ter s hitrostjo 20 kilometrov na sekundo s kakim drugo zvezdo istih lastnosti, bi potrebovalo za to 100.000 milijonov let. Če vzamemo, da je na stolne več ugaslih kot pa svetlih zvezd, znaša vrjetni čas do prihodnje kolizije nekako 1000 milijonov let."

Vsled tega se ni treba nobenemu posebno požuriti, da se pripravi na to mučno kolizijo.

Neglede na take tragične dogodke, pa vlada v svetovnem prostoru ter v solnčnih sistemih najstrožji red.

Janez Kepler, ki je umrl l. 1630, je bil, ki je s tremi temeljnimi stavki določil. Pred njim je zadaj še Kopernik smrti udarec takrat splošno vladajočemu naziraju Aristotela, da je zemlja središče svetovnega prostora.

Proti Koperniku je nastopil med drugimi tudi Martin Luter: "Norec hoče preobrniti celo umetnost astronomije. Kot pa učil Sv. Pismo, je ukazal Jozua soncu, naj obstane, ne pa zemlji."

Kepler, kojega celo življenje je bilo polno jada, se je moral obupno boriti proti temu, da ni visoka duhovščina zažala njegovo staro mater — kot čarovnico. Spisi Kopernika, Keplerja in Galileja so ostali do leta 1835 v papirnem indeksu, to je seznamu prepovedanih knjig. Brati jih ni smel noben pobožen katolik, kateremu je bil mar blagor njegove duše.

Najznamenitejša na izjajdi Keplerja je bilo spoznanje, da se gibajo planeti krog sonca v eliptičnih krogih. Glede vrednosti njegovega spoznanja se je izrazil naša leta 1619: "Po dolgih in brezupnih naporih me je končno razsvetlila luč najčudovitejšega spoznanja. Spoznal sem, da je narava harmonije v celem svojem obsegu in vseh svojih posameznostih vsebovana v gibanjih nebeskih teles, sicer ne na način, kot sem si prej mislil, temveč na drugi, popolnejši."

Kot tretji izmed treh velikih je kronal nato Newton novo poslopje raziskovanja neba z dokazom, da je splošna gravitacija, to je privlačna moč, vseobvladujoča svetovna sila, ki predpisuje planetom pota ter kaže soncem gibanja v svetovnem prostoru.

Vsled tega se nam kaže naš svet na sledeči način:

Solnce se nahaja v enem gorisču eliptičnih poti planetov. Krog sonca krožijo planeti Merkur, ki premeri svojo pot v 88 dnevih, Venera v 224 dnevih, naša lastna zemlja v 365 dnevih, Mars z dvema lunama v 687 dnevih, velikanški Jupiter s sedmimi ali osmimi lunami v 11 letih in 315 dnevih, Saturn s svojim sistemom obrocev, ki napravi svojo pot krog sonca v 29 in pol letih, Uran s štirimi lunami, ki premeri svojo pot v 165 letih. Zadnji planet so prvič razkrili leta 1846 na berlinski zvezdognednici.

Kometi, ki prihajajo iz drugih sistemov, ne morejo motiti svetega reda v solnčnem sistemu ter se morajo podvreči kontroli neizprosne nebeske policije.

SPODAJ OMENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE,

kateri imajo v rokah naša potrdila za denarne pošiljate, z številkami, kakor so označene pod imenom, naj blagovclijo naznaniti preikomogoče svoj natančen naslov radi važne zadeve. Pisma katera smajim poslali, so se nam povrnila.

Tvrška Frank Sakser,

Bachnik Frank No. 329639	Kovač Frank No. 260641	Resman Frank No. 44296
Bartol J. No. 330733	Kulovic Josip No. 330772	Rohs Anna No. 329638
Bear Dan No. 260638	Lenaršič Josip No. 44555	Samide Frank No. 330721
Besens May Miss No. 330062	Málavasič Andrej No. 330218.	Sinčič John No. 330762
Bobič Vajo No. 260583	Meden John No. 331014	Smalcel Math. No. 331010
Božičević Diuro No. 260581	Merkun Anton No. 331355	Sodec Anton No. 329694
Braun Mary No. 260643	Mikolič Josip No. 331062	Spaniček Rodi No. 328894
Burja Mary No. 330817	Oswald Luise No. 260632	Sparmbek Joe No. 330661
Dolar Valentin No. 330086	Oswald Joe No. 260621	Starčević Johan No. 331070
Grgurič Blaž No. 260573	Ozolt Eva No. 330841	Tehler Anna No. 328896
Jankovic Mihac 330395	Pekol John No. 44749	Turk Charles No. 330851
Kastelic John No. 44708	Pintar No. 330843	Turk Ivan No. 260647
Kolir Frank No. 330631	Rak Ferko No. 260001	Turk Jernej No. 329741
	Rauch Math. No. 260622	

Kje je kmetica?

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Bx 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik Neizplaćanih smrtnih: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M", So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.
JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDruževalni odbor:

RUOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikažoji se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljke, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri ožbe pa na prednika porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne boja oslralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

DIM.

Ruski spisal Ivan Turgenev.

(Nadaljevanje.)

"Da, da", jame Potugin znanostno z nenavadnim njemu lastnim žalostnim in obupnim humorjem "to je vse zelo čudno. Še nekaj vas prosim, da pridenem: Ako se na primer skupi deset Angležev, začnejo takoj govoriti o podmorskem telegrafu, o davkih, o papirju, o tem, kako se vdelujejo podganske kože, z eno besedo o vsakovrstnih stvarih tehno in vestno; ako se snide deset Nemcev, pride najprej Schleswig-Holstein in zedinjena Nemčija na vrsto; ako se snide deset Francozov, je o ljubezni prvi razgovor; ako pa pride skupaj deset Rusov, takoj je na dnevnem redu vprašanje — in tega ste se imeli danes priložnost do vrha prepričati — vprašanje o značaju in bodočnosti Rusije, pa čisto v površnih rečah brez vsakega dokaza in prenehajajo. Zvečajo in prevečajo jo to vprašanje, kakor otrok kos gumilastike; ni solza, ne pameti. No, in na konec se seveda se dostavi gnjili zapad. Čudna stvar, pomislite: vedno nas trpinči ta zapad, pa je — gnjil! Ali ga hočemo zares prezirati? A tudi to brez dvombe je vse fraza in laž. Vedno ga gradimo in zopet gradimo, pa vendar se oziramo vedno na njegovo mišljenje. Jaz imam prijatelja, lepega, ne več mladega človeka, ki je že oče rodbine. On je bil nekoliko dni jako slabo razpoložen zavoljo tega, ker si je naročil v neki ruski restavraciji "une portion de biftek aux pommes de terre" in je poleg njega zakričal takoj nek Francos: "garçon biftek pommes!" Moj prijatelj skoraj da se ni pogreznil samega gnjusa. Potem pa je vedno le kričal "biftek pommes" in tudi druge tako očil. Celo mla de pariške lorette se čudijo spoštovanju, s katerim jih obiskujejo naši mladi pustinjaši. "Moj Bog", si mislijo, "kje, kje sem jaz? Pri njej sam, pri Annah Deslions!"

"Povejte mi", vpraša Litvinov, "čemu pripisujete vi očitni vpliv Gubareva na vse, ki stojijo okoli njega? Ali njegovim darovom, ali njegovi sposobnosti?" "Nikakor ne, on nima nič od obojega." "Tako pa značaju, ali tudi ne?" "Tudi temu ne. On ima samo tedno voljo. Mi Slovani v obče nismo bogati na tem daru in se temu poklanjamo. Gospod Guba-

rev je hotel biti načelnik in vsi so ga spoznali za načelnika. Kaj nam je storiti? Vlada nas je osvobodila od trdega robstva, hvala jej; pa nakada robstva se je globoko vkoreninila pri nas; te navade se ne bomo še kmalu otresli. Nam je vselej in povsod potreben gospodar. Pa glej, saj ga tudi imamo! Temu se je treba pokoriti, se pravi, in drugo vse pustiti na strani! Pravi robovi! Tudi naš ponos je robski in naše poniževanje je robsko. Rodi se nov gospodar — proč s starim. To je bil Jakob in zdaj bodi Izidor; grdithe Jakoba, na kolena pred Izidorom! Spomnite se, kaj se je v naši dobi že vse spremenilo! Mi pravimo, da je naše svojstvo zatajevati se. Pa mi se ne zatajevamo tako, kot svobodni ljudje, ampak kakor robovi, lakajji, katerim to ukazuje gospodar. Mi smo mehek narod, nas v roke vzeti ni težko. Na tak način je postal tudi Gubarev gospodar; vedno je dobil in dobil je na onem mestu in izdobil ga je. Če ljudje vidijo, da ima človek veliko mnenje o samem sebi, da sebi zaupa, da zapoveduje — in glavno je, da zapoveduje, — tedaj mislijo, da ima že tudi prav in da ga je treba ubogati. Vsi naši razkoli, naši Onufrievščini in Akulinovščini so nastali na ravno ta način. Kdor je prej vzel palico, je bil korporal."

Potuginu se je bilo razžarilo lice in oči so mu postale kalne. Saj so bile pa tudi njegove besede gorke, grenke in resnično žalostne.

"Kako ste se pa vi z Gubarevom seznanili?" vpraša Litvinov. "Jaz ga že davno poznam. In glejte naše čudne ljudi: pisatelji, ki je v vseh svojih pesmih in v prozi grdil pijanstvo in zganjarstvo, si je kupil zganjarno in odprl ste kreem. Drugega bi pomislil z zemlje, njemu pa še ni nihče nasprotoval. Tako tudi gospod Gubarev: on je demokrat, slovanofil in socialist in karkoli hočete, premoženje pa mu oskrbuje njegov brat, gospodar starega kope, eden izmed tistih, ki poveličujejo dantiste. Tudi ta gospa Suhaničkova, ki pravi, da je neka Bičer-Stoy udarila Tentelejeva po obrazu, tudi ta se gotovo priljuje Gubarevu; in to brzokono, ker on čita učne knjige in vedno v tla gleda, kakor da bi se bil namislil. Dar njegove zgovornosti ste imeli danes priliko se

Nikolaj Čajkovski.

značilna osebnost v ruskih radikalnih krogih in oče ruske revolucije.

merikanska, ki se veliko bolj prilaga načinu našega življenja ter našim navadam, kakor že v obče vse ameriške mašine. Ne more se torej, Sozont Ivanovič, kakor vidite, vse sprejemati."

Potugin povzdigne glavo.

"Nisem pričakoval od vas takega ugovora, pošteno Gregorij Mihajlovič. Kdo zahteva od vas da bi vse sprejemali? Saj menda ne sprejemate tujega zato, ker je tuje, ampak zato, ker je koristno; sodite in zberite! Kar se pa tiče uspeha — ne skrbite za to, njih korist je gotova kljub sili vseh teh krajin in podnebnih pogojev, na katere ste opominjali. Dajte le dobro pičo in narodni želodec jo bo po svoje prekuhal in slusoma, ko se bo organem okrepčal, bo dala svoj sok. Vzemite na primer naš jezik. Peter Veliki ga je poslal s tisoči tujih besedi, s holandskimi, francoskimi, nemškimi. Te besede so izražale pojme, s katerimi je bilo treba seznaniti ruski narod. Ne s filozofiranjem in ne s ceremonijami, ampak kar naravnost je izil Peter Veliki iz čebra in soda tnje besede v naša telesa. Izprva je res postala iz tega nekaka čudna mešanica, pa potem se je začelo tisto prekuhanje, o katerem sem vam že poprej pravil. Pojmi so se ustvarjali, tuje oblike so se po malem izgubljale, naš jezik je našel v lastnih nedrih jih s čim zamenjavati in zdaj se sme vsak naroden stilist podstopiti, da prevede vsako poljubno stran iz Hegelna... da, da, iz Hegelna, in ne potrebuje ne ene neslovanke besede. Kar se je zgodilo z jezikom, upati je, da se bo zgodilo tudi v drugih krogih. Celo vprašanje je to, je-li naša narava kreпка. Naša narava je prestala že drugačne nevihte. Za svoje zdravje, za svojo samostanost se morajo bati le bolni in slabi narodi."

"Vse je tako", reče Litvinov; "pa čemu bi se vedne podmetavali takim poskušnjam? Vi ste sami rekli, da iz takega poskuševanja od začetka izhaja čudna mešanica. No, kaj pa, ko bi nam tako čudovite ostalo? Da, saj je pa tudi ostalo. To sami veste."

"Ne samo v jeziku — pa že to pomeni veliko. Jaz nisem ustvaril

našega naroda, jaz nisem kriv, da ga je zadela usoda hoditi skozi take sole. "Nemci so se pravilno razvijali", kričijo vedno slovenofili, "podajte tudi nam pravilen razvitek!" Odkod pa vzeti ga, ker je že prvi cin našega plemenca — pozivanje glavarja izza morja — nepravilnost, anomalnost, katera se na vsakem izmed nas do današnjega dne ponavlja. Vsak izmed nas, ako tudi le samo enkrat, je velevač čemu tujemu, neruskemu in rekel: "Pridi in vladaj nad menoj!" Gotovo priznavam, da ne morem, kadar vzamemo tujo hrano v svoje telo, nikdar zanaprej vedeti, kaj smo požili, ali kos kruha, ali pa kosček strupa; — to pa je gotova istina: od hudega do dobrega se ne pride nikdar prek boljšega, ampak vedno prek hujšega; — in strup je v zdravstvu koristna reč. Le bedak in nepoštenjak zamore z veseljem kazati na obožanje kmetov po osvobojenju, na pomnoženo pijanstvo po uničenem odkupu... prek hudega se pride k vselemu."

Potugin potegne z roko po licu.

"Vi ste me vprašali", nadaljuje Potugin, "kakega mnenja da sem o Evropi. Jaz se čudim Evropi ter čisto sem vdan njenim načelom in ne zdi se mi treba to prikrivati. Jaz sem že davno nehajati se, da bi ne razkrival svojega prepričanja, in tudi vi se niste ustrašili povedati svojih misli gospodu Gubarevu. Jaz, hvala Bogu, sem nehal slagati se z mnenjem vsakega, ki ž njim govorim. V resnici ne vem nič gršega, kakor je taka nepotrebnost plašljivost, ta prililjiva ugodljivost, ki se z njo marksistovski državni uradnik ponižuje pred študentom, ki ni nič v njegovih očeh, skoraj da ne začne igrati se z njim in ki pribeži kakor zajec k njemu. Vzemimo, da se obnaša uradnik le zaradi popularnosti tako, zakaj pa se naš brat, prosti mešan, sčete tako brez samosvesti okoli drugega človeka? Da, da, jaz sem zapadnjak, jaz sem vdan Evropi, to je govorimo točneje, sem vdan o-miki, tisti omiki, nad katero imajo pri nas taliko veselje — civilizacija — da, da, ta beseda je še lepša, to jaz ljubim iz celega srca, verujem vanjo in nimam druge ljubezni ter je ne bom imel. Ta beseda ci-vi-li-za-ci-ja (Potugin

Harmonike.

Izdelujem nemške in kranjske harmonike po naročilu kakoršno si kdo želi. Popravljam vse vrste harmonike dobro in za nizko ceno, ker imam jaz moderno urejeno delavnico harmonik. Priporočam se rojakom po širni Ameriki.

Anton Mervar

14232 Sylvia Ave.,

Cleveland, Ohio.

izgovori to besedo poudarjaje vsaki slog), ta je razumljiva ter čista in sveta; vse drugo pa, narodnost kakor tudi slava, dišijo po krvi. Bog ž njimi!"

"No, in ljubite svojo domovino?" vpraša Litvinov.

Potugin potegne z roko po licu.

"Strastno jo ljubim in sovražim strastno."

Litvinov zmigne s plečami.

"Domovina, Sozont Ivanovič, je naše staro, občno geslo!"

(Dalje prihodnjič.)

K Guynemerovi smrti.

Pariz, Francija, 27. septembra. Nek artilerijski častnik, ki je opazoval zadnji Guynemerjev boj z neke opazovalne postojanke, pripoveduje, da se je vršil boj nad svažno črto blizu južnega roba

Houthulst gozda, kjer so francoska letala vodila artilerijski ogenj.

Videl je Guynemerovo letalo, ko se je bližalo gostim belim oblakom, iz katerih je priplulo ravnokar deset nemških aeroplanov. Boj je bil kratak in letalo je polagoma letelo proti zemlji, kot list z drevesa. Ko je bilo letalo kakih 200 metrov nad zemljo, je artilerijski častnik videl, kako je truplo padlo iz letala in je obležalo na ozemlju med francosko in nemško bojno črto.

V oni noči, 11. septembra, so straže prinesle več delov raznih aeroplanov, toda Guynemerjevga trupla ni bilo mogoče najti.

"Zjutraj sem izvedel", pripoveduje častnik dalje, "da se Guynemer ni povrnil. Ne morem zagotovo reči, da je bil on tisti, katerega sem videl pasti. Morda je truplo padlo v krater, na pol napolnjen z vodo, ali pa je bilo zakopano pod zemljo vsled strela iz topa."

Kje je Turek?

Sorol

Priloge po načinu, ki ga je rabil star moder menih

SOROL

se je izkazal čudovito uspešnim za krče v želodcu in trebuhu, belan vrst, naduho, glavobol, izgubo teka, prehlad v glavi, itd. itd.

Priloge ga ista kompanija ki izdeluje slavni "Tava Ex-peller", staro vredno sredstvo za vdrgnjenje.

Pametno človek ima vedno eno steklenico pri rokah. 50c. in 50c. v vseh lekarnah ali pri:

F. AD. RICHTER & CO.,
74-89 Washington St.,
NEW YORK

Za časa neznosne draginje

se mora vsakdo čuvati nevarnih bolezni, ki pomenijo propast družinskih prihrankov. Tukaj je vresničen pregovor "Takojšnja pomoč, je najboljša pomoč". — Zaprtje, glavobol, izguba teka, splošna slabost, vsi taki znaki so opomini, da si poiščete uspešno zdravilo, pravočasno negovanje črev odstrani vse nadloge, ki bi lahko nastale v bodočnosti.

TRINER-JEVO ameriško Elixir grenke vino

je pravo zdravilo, ki ga rabite v takih slučajih. Ono izčisti čreva, odstrani vse nabirajoče se odpadke, v katerih se plode in goje bakterije, pomaga prebavi, povrne tek, krepi kri in želodec, ki se potem lahko obrani množici bakterijskih napadalcev. V gori omenjenih slučajih nastane nervoznost, nered v želodcu, pri ženskih premembah življenja ali pri premarjarjih v premargarskih okrajih itd. to zdravilo je priznano neprimerljivo najbolje med vsemi enakimi priredbami. Pripravljeno je le iz grenkih rastlin, bilk in skorij neprecenljive zdravniške vrednosti in čistega naravnega, močnega rdečega vina. Celo najbolj občutljiv želodec ga sprejme z lahkoto. — Cena \$1.00, v lekarnah.

TRINERJEV OBLIŽ

prinese v vaš dom pravo družinsko zdravilo. To je neprekosljivo za revmatizem ali nevralgijo, je izvrstno za poškodbe, razpokljine, otekel in ohromel vrat, itd. zelo krenčilno za utrjene mišice po trupadopolnem delu ali za utrjene noge po dolgi hoji. Cena 25 in 50c. v lekarnah, po pošti 35 in 60c.

TRINERJEV

OLAŠATELJ KAŠLJA.

je najbolj uspešno zdravilo za prehlade in kašelj, hripavost, bronchiti s naduho, itd. Cena ista kot za obliž.

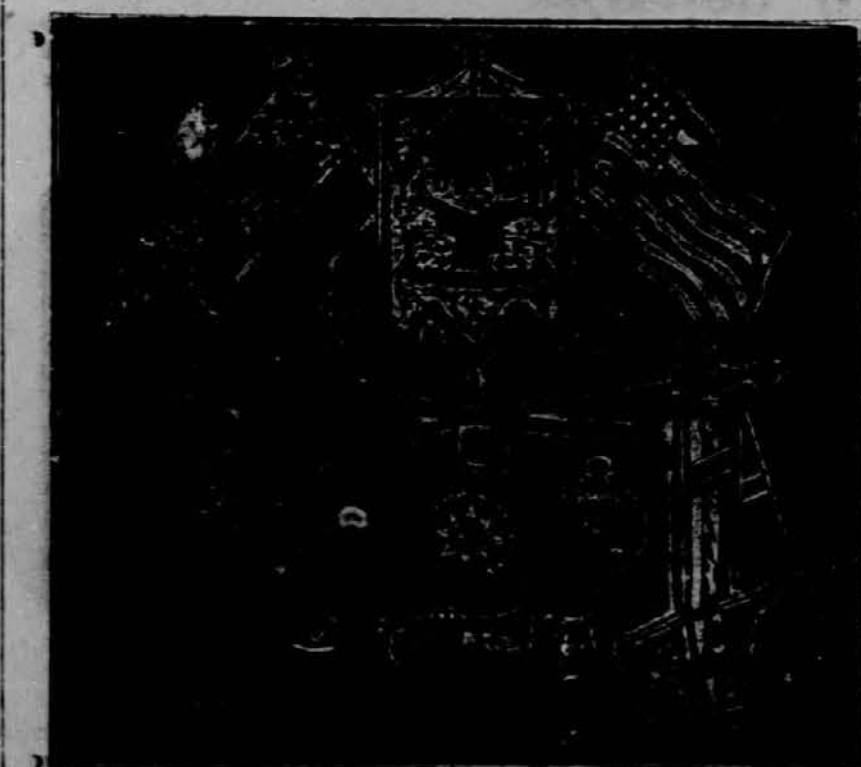
Trinerjeva zdravila so dobila največje mogoče nagrade pri več mednarodnih razstavah. Zadnje nagrade: Zlata kolajna — San Francisco 1915, Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER,

Manufacturing Chemist,

1333--1339 SO. ASHLAND AVE.,

CHICAGO, ILL

Kadar je kako družino namenjeno kupiti bendore, nastave, regije godbene instrumenta, kape itd., ali pa kadar potrebujete ure, veržilce, privo-pstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi nas ne cene vprašate. Upravičeno je št. ga si boste prihranili dolarja.

Čudno vel vnet poljubno kupljeno. Priti paži

IVAN PAJK & CO.,

604 Chicago St., CONEMAUGH, PA.

POUČNE KNJIGE:		Trojka		1.50
Abeced nemško-angleški tolmač,		Vojna na Balkanu 18 avst.		\$1.80
vezan	1.50	Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17		1.50
črkvena zgodovina	1.50	s slikami		1.50
domači zdravnik v hrvatskem	1.50	Življenje na avstr. dvoru ali		
jeziku	1.50	Smrt cesarjica Rudolfa		
litri računar nemško-angl. vez.	1.50	(Tragedija v Meyerlingu)		1.50
Pojednostvo	1.50	RAZGLEDNICE:		
popolni nauk o šolstvu, vezan	\$1.00	Newyorške s cveticami, humo-		
ladjerja v pogovorih	1.25	ristične, božične, novoletne in		
Schimpffov nemško-slov. slovar	\$1.25	velikonočne komad po		1.00
slov. angleški in angli-slov.	1.50	ducet po		1.25
slov	1.50	Album mesta New Yorka s kra-		1.50
pisje ali kako se pišejo pisma	1.50	snimi slikami, mali		1.50
vrine ul in troteja	1.50	SEMIJEVIDI:		
Uman živinoreja	1.50	Avstro-Italijanska vojna mapa		1.15
Uman kitar	1.50	Avstro-ogrski velik vezan		1.50
Uman kmetovalce	1.50	Celi svet mali		1.10
Uman slovansko-angleški	1.50	Celi svet velik		1.25
tolmač	1.50	Evrope, vezan		1.50
Uman in ukazi za Vojvodino	1.50	Vojna stenska mapa		\$3.00
Kranjsko	1.50	Vojni atlas		1.25
SABAYNE IN RAZNE DRUGE		Zemljevidi: New York, Colorado,		
KNJIGE:		Illinois, Kansas, Montana,		
odi svoje svoje kovani	1.50	Ohio, Pennsylvania, Minnesota,		
odi s orožjem	1.50	Wisconsin, Wyoming in West		
abula	1.50	Virginia in vseh drugih držav		
Uklova Zala	1.50	po		1.25
z krivih poti	1.50	Združenih držav mali		1.10
Uman in Lamberger	1.50	Združenih držav veliki		1.25
od Robom SL. Večernice	1.50	Združenih držav stenski na drugi		
Slovenske novole in povesti	1.15	strani pa celi svet		\$3.00
Uman	1.15			
Uman demokracija	1.15			
Opomba: Naročilo je prištejeto denarno vrednost, bodisi v gotovini, bodisi nakasmi, ali polnih enakih v				
Opomba: Je pri vseh cenah že računano				
BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA".				
NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.				